

Pla local per a una educació equitativa 2025 – 2028

Pla d'acció

Promotor

Ajuntament de Sant Cugat.

Regidoria d'Educació, Universitats i Multiculturalitat

M. Carme Ardid

Coordinació tècnica

Rosa Pitarch i Eulàlia Formiguera. Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Membres Comissió seguiment del Pla per a una educació equitativa

Representants de la Inspecció del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya:

- Charo Guerrero i Ignasi Garcia - Plata (inspector/a i president/a de la CGA d'infantil i primària).
- Laia Bou (inspectora i presidenta de la CGA de secundària).

Representants de les direccions / professorat del sector públic:

- Infantil i primària: Clara Caso (directora Escola La Mirada), Roser Lluch (directora Escola l'Olivera) i Ana Prieto (directora Escola La Floresta)
- Secundària: Guillermo Matías (director Institut Pla i Farreras).

Representants de les direccions / professorat del sector concertat:

- Infantil i primària: Cristina Martínez (directora Escola Santa Isabel).
- Secundària: Mònica Santamaria (directora Escola Thau).

Representants de les famílies del sector públic:

- Infantil i primària: Sandra Casat (Escola Gerbert d'Orlhac).
- Secundària: Carme Roca (Institut Angeleta Ferrer i Sensat).

Representants de les famílies del sector concertat:

- Infantil i Primària: Sira Pujol / Gemma Recio (Escola Avenç).
- Secundària: Elena Abadia (Escola La Farga).

Representants del Servei de Joventut de l'Ajuntament de Sant Cugat:

- Neus Albiac (tècnica de joventut).
- Anna Colominas (tècnica de joventut).

Representant de Serveis Socials de l'Ajuntament de Sant Cugat:

- Olga Giner (educadora social).

Representants d'altres projectes o plans afins

- Pla Educatiu d'Entorn: Montserrat Grau (ELIC) i Carola Calventus (tècnica d'educació)
- Pla Local d'Infància i Adolescència i Protocol d'Absentisme

Índex

1. Introducció
 - El perquè d'una lluita contra la segregació educativa
2. Fonaments del Pla Local per a una Educació Equitativa
 - 2.1. El Pacte Nacional contra la segregació escolar. Antecedents i estat
 - 2.2. Cap a una acció contra la segregació educativa. El model de l'educació comunitària.
3. Diagnosi del Pla Local per a una Educació Equitativa
 - 3.1. Escolarització d'alumnat estranger i alumnat amb NEE
 - 3.2. Detecció d'alumnat amb NEE
 - 3.3. Sobreoferta de places escolars
 - 3.4. Altres elements relatius a l'escolarització
 - 3.5. Els programes de participació comunitària a Sant Cugat
4. Mesures del Pla Local per a una Educació Equitativa
 - 4.1. Mesures relatives a la planificació de l'escolarització equilibrada
 - 4.2. Mesures relatives a les dinàmiques de l'escolarització equilibrada
 - 4.3. Mesures relatives a la participació en l'educació comunitària
 - 4.4. Quadre resum de les mesures i calendari d'execució
5. Annexos
 - 5.1. Acrònims

1. Introducció

El perquè d'una lluita contra la segregació educativa

Sant Cugat del Vallès és un municipi compromès en la lluita contra la segregació escolar (i educativa) des de 2018, en el marc del Pacte Nacional contra la Segregació Escolar promogut per la Sindicatura de Greuges i impulsat conjuntament per aquesta institució, el Departament d'Educació, els municipis de més de 10.000 habitants i les entitats municipalistes.

L'objectiu de la lluita contra la segregació escolar és, prioritàriament, vetllar perquè els centres escolars d'una mateixa zona tinguin una composició social similar entre ells i equivalent a la del territori on s'ubiquen. L'escola ha de reflectir la barreja social present al municipi.

Combatre la segregació escolar és necessari perquè aquesta suposa una vulneració del dret a l'educació en igualtat d'oportunitats, protegit per la Convenció dels drets de l'infant de les Nacions Unides i per la legislació en matèria d'educació. Aquest fenomen limita les oportunitats de l'alumnat d'assolir el seu màxim desenvolupament possible, especialment de l'alumnat socialment desfavorit, bé perquè incideix negativament en els seus resultats acadèmics i condiona les seves trajectòries formatives, bé perquè dificulta les seves possibilitats de socialització en entorns escolars amb capitals socials i culturals equiparables a la realitat social en què viuen.

Els informes d'avaluació del sistema educatiu a Catalunya (PISA, etc.) posen de manifest les desigualtats existents en els resultats educatius de l'alumnat en funció del seu origen social. En general, els infants socialment menys afavorits (infants amb progenitors amb dèficit instructiu, infants d'origen immigrant, etc.) accedeixen més tard a l'oferta educativa, obtenen pitjors resultats al llarg de la seva escolaritat i abandonen abans el sistema educatiu. En aquest sentit, val a dir que la segregació escolar és un dels factors que influeix aquestes desigualtats.

Per al conjunt de la societat, a més, la segregació escolar té costos: a més dels efectes negatius sobre el rendiment escolar del sistema educatiu, també té efectes sobre la convivència i la cohesió social present i futura. De fet, la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació de Catalunya (LEC), estableix com a principis rectors del sistema educatiu l'equitat, la inclusió escolar i la cohesió social, juntament amb altres principis com ara la llibertat d'elecció de centre per part de les famílies (art. 2 LEC). D'acord amb l'ordenament jurídic, aquests principis s'han d'integrar i desplegar de manera equilibrada.

Per tots aquests motius, Sant Cugat del Vallès inicia un procés de definició i acord al voltant d'un Pla per una educació equitativa.

Durant l'any 2023 la Gerència de Serveis d'Educació de la Diputació de Barcelona, en col·laboració amb experts de la Universitat Autònoma de Barcelona – grup de recerca ERDISC- va dur a terme un acompanyament a Sant Cugat, a través de la Comissió sobre Segregació Escolar del Consell Escolar Municipal, per desenvolupar una diagnosi sobre la segregació i l'equitat al municipi i elaborar un llistat de mesures de política educativa per garantir una educació equitativa per a tothom. Les mesures afectaven l'acció municipal en estreta coordinació amb l'administració educativa (Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya).

Durant sis mesos es van dur a terme diverses sessions de treball abordant temes específics (planificació escolar, dinàmiques d'escolarització, educació comunitària, etc.) que van cloure amb l'elaboració d'un document (Propostes per a un Pla per a una educació equitativa) que la Diputació de Barcelona va fer a mans de l'Ajuntament de Sant Cugat.

A partir d'aquí, la Comissió sobre Equitat Educativa (antiga Comissió sobre Segregació Escolar), dependent del Consell Escolar Municipal, va rebre l'encàrrec de, tot prenent el document de propostes elaborat amb el suport de la Diputació de Barcelona, concretar les mesures, dimensionar-les, repensar-les en aquells casos que fos necessari, etc. i acabar definint un Pla d'acció que és el que es presenta a continuació.

La feina feta durant l'any 2024, desplegada en diverses sessions, va consistir en:

- Concreció. Aterrar les primeres propostes (redefinint-les, fusionant-les, creant-ne de noves, etc.) fet que ha suposat fixar un Pla d'acció que inclou 20 mesures ordenades en tres blocs:
 - o Mesures relatives a la planificació de l'escolarització equilibrada
 - o Mesures relatives a les dinàmiques de l'escolarització equilibrada
 - o Mesures relatives a la participació en l'educació comunitària
- Enllaç amb altres projectes. Identificar els punts en comú i els vincles amb altres projectes que impulsa l'Ajuntament de Sant Cugat i/o la Generalitat de Catalunya o projectes engegats per altres agents.
- Àmbits implicats. Identificar els àmbits de l'Ajuntament de Sant Cugat, la Generalitat de Catalunya (o altres agents) que hauran d'estar implicats en el desplegament de cada mesura.
- Calendarització. Fixar un calendari d'execució de cada mesura.

Tot seguit es presenta el Pla d'acció que recull els Fonaments del Pla per a una Educació equitativa, la diagnosi que el sustenta i el detall de l'estratègia concretada en vint mesures.

2. Fonaments de l'acció per a l'elaboració del Pla

2.1. El Pacte Nacional contra la Segregació Escolar. Antecedents i estat

El 2008 la Sindicatura de Greuges va presentar al Parlament de Catalunya un primer informe extraordinari sobre “La segregació escolar a Catalunya”, en què alertava sobre els desequilibris existents en la composició social dels centres escolars a nombrosos barris i municipis catalans i, més concretament, sobre la concentració de la complexitat educativa a determinades escoles (en contraposició a la resta d'escoles del mateix territori).

L'informe de l'any 2008 ja posava de manifest que la segregació escolar era en part reflex de la segregació urbana, però també que la segregació escolar era a molts barris clarament superior a la segregació urbana, cosa que evidenciava, a criteri d'aquesta institució, que la política educativa relacionada amb l'escolarització de l'alumnat tenia marge d'actuació per combatre el fenomen.

Les mesures de política educativa plantegen:

- No escolarització de la matrícula fora de termini als centres segregats, amb la implicació de les comissions de garanties d'admissió.
- Ús de les ampliacions i reduccions de ràtio i de grups i de les adscripcions de centres com a instrument per a l'equitat educativa, tot evitant les ampliacions de ràtio o de grups mentre que altres centres amb una demanda més febles encara tinguessin vacants disponibles.
- Consideració de la lluita contra la segregació escolar en la presa de decisions sobre la ubicació de centres i línies, i no només de la disponibilitat d'espai o de la demanda existent.
- Impuls de models de zonificació escolar afavoridors de l'heterogeneïtat a la composició social dels centres.
- Impuls de polítiques actives per optimitzar l'ús de la reserva de places per a alumnat amb necessitats educatives específiques, amb les estratègies de dimensionament de la reserva, de detecció i acompanyament necessàries per distribuir efectivament l'alumnat amb necessitats educatives específiques entre centres.
- Compromís polític de suport en el control de les irregularitats en el procés d'admissió, especialment en el cas dels falsos empadronaments.
- Optimització del sistema d'informació de les vacants i de les baixes fora del procés ordinari d'admissió per part de les oficines municipals d'escolarització i de les comissions de garanties d'admissió.

La manca de dades estadístiques desagregades per centre a Catalunya sobre el nivell d'estudis o sobre l'estatus socioeconòmic dels progenitors dificultava la realització d'una anàlisi detallada. Com a aproximació al nivell socioeconòmic de les famílies, l'estadística oficial proveeix dades sobre la concessió de beques de menjador escolar o sobre la nacionalitat de l'alumnat dels diferents centres.

A diferència del que podríem esperar, no sempre coincidia que els centres amb concentracions d'alumnat estranger més elevades també fossin els centres amb alumnat de rendes més baixes (perceptors de beques), i en moltes zones d'escolarització les desigualtats entre centres respecte al pes d'alumnat amb beca de menjador eren superiors a les desigualtats en la distribució de l'alumnat estranger. Per tant, calia tenir present que l'anàlisi de la distribució de l'alumnat estranger ajudava a comprendre els processos de segregació escolar de l'alumnat socialment més desfavorit, però aquest fenomen era més complex i no s'esgotava amb l'anàlisi dels desequilibris en l'escolarització del fet migratori.

Ja més endavant, el 2016 la Sindicatura de Greuges va publicar dos informes sobre la segregació escolar, un dels processos d'admissió, i un altre sobre les dinàmiques d'escolarització. El resultat de més de 10 anys de treball cristal·litza amb l'elaboració d'un Pacte català contra la segregació escolar, signat pel Departament d'Educació, totes les poblacions catalanes de més de 10.000 habitants, la Sindicatura de Greuges, i els principals representants de la comunitat educativa (associacions de famílies, patronals privades d'ensenyament, sindicats de professorat, associacions d'alumnat) i gairebé totes les forces polítiques catalanes.

Aquest pacte se signa el 2019 per fer front a la segregació escolar, considerada el principal problema del sistema educatiu català i que és present de manera transversal a la majoria de municipis. El Pacte, per tant, neix com a eina per evitar guetos escolars i lluitar contra l'exclusió social, avançant cap a una societat més equitativa i més respectuosa amb els drets de la infància.

És un Pacte que tenia previst desenvolupar-se en els anys 2019-2022, encara que una bona part de les mesures requereixen un augment substancial del pressupost en educació (el desplegament complet del pacte necessita que el pressupost en educació sigui un 6% del PIB, tal com diu la Llei d'Educació de Catalunya (Llei 12/2009, de 10 de juliol), mentre que la inversió actual és de poc més del 2%). De tota manera, la voluntat del pacte és poder aprofitar els instruments disponibles actualment més enllà de la millora del finançament.

El primer pas perquè es redueixi la segregació, segons aquest pacte, és elaborar un nou decret d'admissió que engegui mecanismes per repartir els alumnes d'una manera més coherent i equilibrada. Destaquem que es reserven dues places per a alumnes amb necessitats educatives especials per cada grup classe (alguns centres no les omplen, d'altres en tenen molts més) i es creen comissions d'estudi que analitzen diversos aspectes relacionats amb la segregació. El Pacte també proposa elaborar i implementar un protocol que concreti els procediments que cal seguir per a l'ús de reserva de places per a alumnes amb necessitats educatives especials.

Entre les mesures previstes hi ha l'ampliació de supòsits perquè un alumne tingui la consideració de NEE: inclouen necessitats derivades de situacions socioeconòmiques desfavorides i també necessitats relacionades amb la incorporació tardana al sistema educatiu català.

El Pacte pretén la implicació, l'alineament i la coordinació de tots els actors que actuen al territori (centres, inspecció, serveis municipals, etc.) pel que fa a la planificació de l'oferta. També es proposa valorar la integració de centres públics amb segregació amb altres amb una composició social més afavorida, o fins i tot tancar o refundar centres públics guetitzats. Es plantegen acords de col·laboració interinstitucional a l'estil dels que ja funcionen a alguns municipis catalans. El Pacte preveu que el Departament d'Educació i els ajuntaments vagin tirant endavant més acords entre centres d'un mateix municipi o zona per aconseguir l'escolarització equilibrada.

A l'hora d'analitzar aquest fenomen, com s'ha assenyalat, el Departament d'Educació no disposa de dades del nivell socioeconòmic i instructiu familiar de l'univers d'alumnat, i la dada d'origen social principal és la nacionalitat. La disponibilitat de dades estadístiques per part del Departament d'Educació, doncs, fa que aquesta anàlisi se centri en la segregació escolar de l'alumnat estranger com un dels capítols més rellevants d'acció (a banda de la detecció i escolarització d'alumnat amb NEE-A). Per mesurar el nivell d'equitat entre centres escolars en la distribució de l'alumnat estranger, s'ha adoptat l'índex de dissimilitud. Aquest índex mesura la proporció del grup analitzat que hauria de canviar d'escola per aconseguir una distribució perfectament igualitària. Oscil·la entre 0 i 1, i la situació de perfecta igualtat és 0 i la de màxima desigualtat, 1.

Una de les fites més significatives del pacte ha estat l'aprovació i posada en marxa del Decret 11/2021 de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei Educatiu de Catalunya. Del decret, destaquen mesures derivades que volen avançar cap a la gratuïtat real de la plaça escolar. Per això insta a la convocatòria d'ajuts. A més, el Pacte fa un pas endavant molt important en la creació d'ajuts específics per a material escolar, sortides i colònies escolars i, fins i tot, per a activitats extraescolars, i preveu també mesures per garantir l'igualtat d'accés de tots els alumnes al servei de menjador escolar.

Des d'una perspectiva comunitària, el Pacte promou que els projectes educatius de centre i els projectes de direcció de centres públics incorporin l'equitat i la lluita contra la segregació escolar com a aspecte substancial, i que per tant es comprometin amb la inclusió de la realitat social del seu entorn. Això va per a tots els centres, però molt especialment per a aquells centres públics socialment afavorits que es troben a zones amb segregació escolar. Es complementa la mesura amb la consolidació d'itineraris que integrin Primària i Secundària, ja que actualment es produeix una pèrdua d'alumnes al sector públic al pas de primària a secundària, especialment per part d'alumnes socialment menys desfavorits. Dues mesures positives en aquest sentit seran el treball compartit entre escoles i instituts i l'estudi de l'efecte dels instituts-escola sobre la segregació escolar.

Finalment, el Pacte preveu intensificar la discriminació positiva dels centres amb una complexitat elevada amb dotació de recursos econòmics i humans, així com l'aplicació de mesures específiques per reforçar els projectes educatius dels centres amb una composició social més desfavorida. A més, tots els centres d'alta complexitat intensifiquen la seva participació en els Plans Educatius d'Entorn per enfortir els vincles amb el municipi o el barri i garantir-ne la dinamització de les associacions de famílies, i desenvolupar també un programa d'educació intercultural específic.

2.2. Cap a una acció contra la segregació educativa. El model de l'educació comunitària.

Sens dubte, el Pacte Nacional contra la Segregació Escolar marca un abans i un després en el disseny i desplegament de polítiques públiques en contra de la segregació. No obstant això, la pròpia execució del Pla deixa entreveure la seva mateixa insuficiència. Diversos informes recents (*Informe sobre Oportunitats Educatives a Barcelona*, 2023; *Enquesta de Participació Extraescolar de l'Aliança Educació 360*, 2023) deixen palès que la segregació també és un fenomen social que afecta a les activitats del fora escola i comunitàries. Per aquest motiu, l'enfocament que es proposa des de la Diputació de Barcelona en el context del suport municipal pel desplegament de plans locals contra la segregació educativa incorpora aquesta visió comunitària, i proposa que formi part dels debats conduents a l'elaboració de plans locals.

L'èmfasi en l'educació comunitària resulta essencial per emmarcar el problema social de la segregació en tota la seva magnitud, i establir mesures transversals i coordinadores que l'abordin en la seva globalitat.

En els següents requadres, es defineixen **els principis que fonamenten l'educació comunitària**:

L'educació comunitària considera que l'educació és patrimoni legítim de la ciutadania, i democratitza el rol educador. Considera que tothom educa i és educat, perquè la funció educadora forma part de la vida social, i no només de l'experiència formativa. Aquest plantejament es distancia d'una educació basada en l'escola, i s'obre al conjunt de ciutadanes i ciutadans.

L'educació comunitària considera que la institució educadora principal és la societat mateixa, i promou l'acció educadora en medi obert, sense estar subjecta a convencions preestablertes. L'educació comunitària és hereva dels plantejaments originals de la ciutat educadora, una educació que es desmarca dels projectes educatius que es desenvolupen en institucions dissenyades i homologades per a la funció formativa en exclusiva, contenidors de continguts susceptibles de ser assimilats acríticament i avaluats.

L'educació comunitària incorpora la creació cultural com element essencial de la seva acció. El coneixement heretat de les generacions anteriors és un punt de referència per trencar-lo i superar-lo mitjançant processos creatius i participatius. La cultura i l'educació són dues cares indissociables del desenvolupament intel·lectual de la ciutadania. Aquest plantejament s'allunya de l'enfocament que pretén la reproducció cultural a partir del coneixement acumulat en el passat, i planteja una innovació retroactiva, connectada amb els sabers previs.

L'educació comunitària es dona al llarg de la vida, planteja esquemes organitzatius globals, en els quals la interacció educadora es produeix entre persones diverses, i l'educació de persones adultes és un espai de creixement, apoderament i enfortiment de l'esperit crític. L'educació comunitària no encasella les persones ni gestiona els processos educatius en funció de l'edat biològica, sinó en funció dels interessos, motivacions, moments maduratius i evolucions dels protagonistes.

L'educació comunitària és la màxima expressió de garantia del dret a l'educació. Defuig una concepció de l'educació com a servei, i procura que els poders públics articulin les xarxes i els recursos necessaris perquè cada ciutadana i cada ciutadà pugui trobar oportunitats per la igualtat i contextos en els quals aprendre a pensar críticament i a relacionar-se i conviure. L'educació comunitària aspira a re-humanitzar la societat.

L'educació comunitària dissenya i avalua processos, perquè l'educació no són accions puntuals descontextualitzades, sinó un marc sistèmic i complex en el qual els processos tenen més valor que els resultats. Els mitjans són la fi, i els criteris metodològics afavoreixen climes educatius d'inclusió en els quals els valors humanistes prenen tot el seu protagonisme.

L'educació comunitària es fonamenta en el principi d'inclusió. Parteix de la concepció que totes i tots tenim necessitats educatives, i que no hi ha res millor que combinar aquestes necessitats en grups heterogenis en els quals tothom té la possibilitat de ser reconegut i desplegar el seu màxim potencial. La inclusió requereix atendre una complexitat organitzativa que no té res a veure amb la simplificació organitzativa tradicional de l'escola, que gestiona els grups educatius en funció de l'èxit acadèmic individual, i afavoreix la segregació escolar segons criteris de classe.

L'educació comunitària té com unitat d'acció la comunitat d'un territori concret. Els centres educatius esdevenen nodes d'una xarxa institucional complexa que posa, com a finalitat principal, l'atenció de les necessitats individuals i col·lectives de la seva ciutadania de forma corresponsable. L'educació comunitària no jerarquitzava ni discrimina els projectes educatius segons el grau de formalització o prestigi: la formació professional, l'educació de les persones adultes o l'educació en el lleure tenen tant valor pedagògic i social com l'educació escolar. L'educació comunitària rebutja els plantejaments pedagògics que fan dels centres educatius uns microcosmos autònoms aïllats de la realitat social.

L'educació comunitària es desenvolupa a partir d'un sistema de governança basat en un comandament multidireccional i flexible, on la gestió forma part del procés educador, i tothom exerceix tasques gestores. Els centres educatius són escoles de participació democràtica obertes a la ciutadania, no només per als seus protagonistes, sinó per al conjunt de la ciutadania. L'educació comunitària no es pot desplegar des d'un sistema de governança basat en comandament unidireccional i jerarquitzat, en el qual la gestió s'escindeix de l'educació i els gestors es professionalitzen.

3. Un Pla per a una educació equitativa

La informació més actualitzada relativa a l'escolaritat equilibrada a Sant Cugat del Vallès la podem trobar a l'informe de la Sindicatura de Greuges titulat "Pacte contra la segregació escolar a Catalunya. Informe de progrés sobre el desplegament del Decret 11/2021. Gener 2024 ". La informació desagregada relativa a la ciutat ens proporciona informacions rellevants sobre l'escolarització d'alumnat amb NEE A i NEE B.

3.1. Escolarització d'alumnat estranger i alumnat amb NEE

A nivell de Catalunya, i pel que fa a l'alumnat amb necessitats educatives especials als centres ordinaris, l'índex de dissimilitud corresponent al curs 2019/2020 se situa en el 0,25 a primària i el 0,26 a secundària.

A Sant Cugat del Vallès, el comportament de la distribució de l'alumnat amb necessitats educatives especials no resulta molt allunyat de la mitjana nacional, tot i que cal subratllar algunes singularitats. Sant Cugat del Vallès no forma part del llistat dels 30 municipis de més de 5.000 habitants amb una evolució més positiva o més negativa dels nivells de segregació escolar a primària i secundària respecte als darrers 5 anys.

Les taules següents ens proporcionen més detall:

Primària 18/19 estranger	Primària 18/19 NEE	Primària 21/22 estranger	Primària 21/22 NEE	Primària 22/23 estranger	Primària 22/23 NEE
0,34	0,23	0,25	0,33	0,23	0,30

Taula 1. Evolució dels nivells de segregació escolar a Sant Cugat del Vallès a primària respecte al curs 2018/2019 (21/22 i 22/23). Font: Informe de progrés sobre el desplegament del Decret 11/2021. Gener 2024. Sindicatura de Greuges.

ESO 18/19 estranger	ESO 18/19 NEE	ESO 21/22 estranger	ESO 21/22 NEE	ESO 22/23 estranger	ESO 22/23 NEE
0,41	0,23	0,30	0,28	0,23	0,28

Taula 2. Evolució dels nivells de segregació escolar a Sant Cugat del Vallès a secundària respecte al curs 2018/2019 (21/22 i 22/23). Font: Informe de progrés sobre el desplegament del Decret 11/2021. Gener 2024. Sindicatura de Greuges.

Com es pot observar, Sant Cugat del Vallès millora en una escolaritat equilibrada en l'àmbit de l'alumnat d'origen estranger, que per la franja d'edat 12-15 (ESO) suposa un 10,2% sobre el total de l'alumnat de la ciutat.

El bon comportament de la distribució en aquesta variable pot respondre a diversos factors, d'entre els quals cal destacar l'heterogeneïtat de la població estrangera de la ciutat pel que fa als nivells de renda, o el fet que Sant Cugat del Vallès es trobi entre les ciutats catalanes en les quals no existeix cap centre escolar amb més d'un 30% d'alumnat estranger.

3.2. Detecció d'alumnat amb NEE

La Sindicatura de Greuges en l'informe citat ha plantejat com a objectiu incrementar la detecció d'aquest alumnat fins a prop del 25%, amb l'aprofitament dels nous instruments de detecció previstos en el nou Decret 11/2021, com ara la possibilitat d'establir un criteri de renda.

De fet, el Decret 11/2021 estableix com a criteri per determinar la concurrència de necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques la situació de pobresa o el risc de patir-la. En aquest sentit, convé destacar que la taxa de risc de pobresa infantil (menors de 16 anys) a Catalunya se situa en el 29,3% l'any 2021.

Si prenem com a referència el risc de pobresa, el nivell de detecció se situaria en el 58,9% a primària i en el 66,9% a secundària d'aquest alumnat. Aquestes diferències en la proporció d'alumnat amb necessitats educatives específiques detectades no sempre té a veure amb les desigualtats en la composició social dels municipis.

D'altra banda, i tal i com diu l'informe de la Sindicatura de Greuges, "l'anàlisi dels desequilibris en l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques en els nivells en què es desenvolupa un procés massiu, fonamentalment l3 i 1r d'ESO, posa de manifest que, especialment a l3, s'ha produït una millora en l'escolarització equilibrada d'alumnat durant els anys de desplegament del PSEC, amb un índex de dissimilitud que ha passat del 0,60 al 0,41 entre els cursos 2018/2019 i 2022/2023, la qual cosa suposa una reducció del 32,3% dels desequilibris en la distribució d'aquest alumnat".

En el cas de Sant Cugat del Vallès, observem que la detecció és molt inferior a la de la mitjana de Catalunya, i que el progrés en la detecció ha millorat en aquest darrer any. Resulta evident que el nivell de renda és un factor explicatiu, però quan observem la ràtio entre l'alumnat amb NEE-B detectat i el conjunt de l'alumnat vulnerable estimat, cal plantejar la hipòtesi de la infradetecció com plausible i necessitada d'altres indicadors per verificar-la, com ara la ràtio respecte a les beques de menjador.

TERRITORI	EDUCACIÓ INFANTIL I3			ESO		
	NEE B %	Diferencial entre % alumnat NEE B admès i % alumnat NESE B matriculat a I3 (curs anterior)	Ràtio alumnat NEE - alumnat vulnerable estimat (risc de pobresa)	NEE B %	Diferencial % alumnat NEE B admès i % alumnat NESE B matriculat a 1ESO (curs anterior)	Ràtio alumnat NEE - alumnat vulnerable estimat (risc de pobresa)
CAT	17,3	4,6	0,60	19,6	5,3	0,68
SCV 2023	4,2	2,0	0,19	6,2	-0,5	0,21
SCV 2024	4,2	6,3	0,23	6,2	15,2	0,55

Taula 3. Sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques a I3 i 1r d'ESO. Comparativa Catalunya (CAT) i Sant Cugat del Vallès (SCV) (2022/2023). Font: Informe de progrés sobre el desplegament del Decret 11/2021. Gener 2024. Sindicatura de Greuges.

3.3. Sobreoferta de places escolars

D'acord amb l'informe de la Sindicatura de Greuges, "la reducció de la sobreoferta és un dels factors que contribueixen a reproduir la segregació escolar i a afeblir els centres amb menys demanda social. L'existència de zones amb sobreoferta, amb més places escolars que sol·licituds de plaça, contribueix al fet que els centres amb una demanda social més feble no puguin cobrir les seves places i concentrin vacants, que debiliten encara més la seva demanda. La sobreoferta, a més, facilita els processos de fugida de determinats centres o zones per part de les famílies. Amb caràcter general, l'equilibri per zona entre places i alumnat resident és especialment necessari en municipis amb segregació residencial i escolar. Les zones limítrofes a zones amb una composició social més desfavorida o amb centres d'alta complexitat han d'evitar la sobreoferta o la programació condicionada exclusivament a la demanda real de la zona".

En el cas de Sant Cugat del Vallès, la sobreoferta té un comportament similar al del conjunt de Catalunya, lleugerament millor. No obstant això, i atesa la composició geogràfica del municipi en nuclis residencials segregats, resulta important evitar efectes fugida mitjançant l'equilibri entre la demanda potencial (alumnat empadronat amb edat teòrica d'accés), la demanda real (sol·licituds) i les places en oferta per zona.

	Catalunya 2022	Sant Cugat 2022	Catalunya 2023	Sant Cugat 2023
Sol/oferta inicial (100 places)	82,8	89,9	89,2	95,3
Sol/oferta final (100 places)	82,4	89,3	88,0	92,7

Taula 4. Dades de sobreoferta a I3. Comparativa entre Catalunya (CAT) i Sant Cugat del Vallès (SCV) (any 2022 i 2023). Font: : Informe de progrés sobre el desplegament del Decret 11/2021. Gener 2024. Sindicatura de Greuges.

	Catalunya 2023	Sant Cugat 2023
Sol/oferta inicial (100 places)	82,8	89,9
Sol/oferta final (100 places)	82,4	89,3

Taula 4. Dades de sobreoferta a 1r d'ESO. Comparativa entre Catalunya (CAT) i Sant Cugat del Vallès (SCV) (any 2022 i 2023). Font: : Informe de progrés sobre el desplegament del Decret 11/2021. Gener 2024. Sindicatura de Greuges.

3.4. Altres elements relatius a l'educació

La diagnosi ha posat de relleu els següents aspectes en relació amb els temes indicats:

Pel que fa a la detecció de l'alumnat NESE, tant de tipus A com de tipus B:

- La ciutat no compta amb una UEC, de manera que l'alumnat que necessita aquest recurs és derivat a altres municipis, com Cerdanyola del Vallès. Actualment, aquest servei no està disponible al nostre municipi.
- La ciutat no disposa d'un centre d'educació especial, i no es pot garantir l'acompliment de **l'article 18 del Decret 150/2017, punts 1 i 2**. L'alumnat amb NEE-A s'escolaritza al CEE Ca n'Oriol de Rubí.
- La distribució de l'alumnat amb NEE-A es valora com adequada, ja que es produeix una bona distribució en funció de les SIEI existents.
- Des de fa dos anys, la ciutat ha emprès la tasca d'ampliar i sistematitzar els recursos dels Programes de Noves Oportunitats. En especial, esdevé important millorar els mecanismes per identificar l'alumnat potencial que pot necessitar aquest recurs.
- El Pla d'Absentisme de la ciutat està en procés de millora, amb una atenció específica als circuits i protocols que cal desenvolupar per fer front a aquest fenomen. Aquesta millora passa també pel vincle amb la problemàtica d'abandonament escolar prematur
- La Unitat de Detecció d'Alumnat amb Necessitats Educatives Específiques (UDANEE) ja està desplegada. No obstant això, existeix marge de millora pel que fa a la consolidació

de procediments i protocols, i d'engranatge amb el conjunt d'actors de la comunitat educativa responsables dels processos d'admissió (Comissió de Garanties, direccions dels centres escolars).

- Cal millorar el protocol de traspàs d'informació i de dades entre les àrees de serveis socials i d'educació de l'administració local. La manca d'aquest mecanisme dificulta la identificació de l'alumnat amb NEE-B, atès que el criteri que estableix el Departament d'Educació (ser beneficiari d'una beca de menjador) planteja disfuncions i llacunes difícils de cobrir.

Pel que fa al model de zonificació i d'adscripcions

- La ciutat ha realitzat un esforç molt important per avaluar i redissenyar un nou model de zones. Durant l'any 2024 s'ha dut a terme una primera avaluació que ha apuntat (de forma preliminar) impactes positius en relació a l'escolarització equilibrada de l'alumnat.
- Dels diversos criteris que les famílies de la ciutat utilitzen a l'hora d'escollir un centre, el comportament d'aquestes es distribueix de forma equilibrada entre aquelles que prioritzen l'elecció pel projecte educatiu i aquelles que prioritzen la proximitat.
- Singularitats derivades de la dinàmica de mobilitat de la ciutat associada al model econòmic. Sant Cugat del Vallès té un 10% dels infants empadronats a la ciutat que o no s'hi escolaritzen o s'hi escolaritzen al sector privat o s'escolaritzen fora de la ciutat.
- Dificultats específiques de retenció d'alumnat als barris de La Floresta i Valldoreix constituïdes com a zona escolar.
- Pèrdua d'un 10% aproximat de l'alumnat de la xarxa pública en la transició de l'educació primària a l'ESO.

Pel que fa a la gestió de la informació sobre preinscripció

- L'OME té una trajectòria llarga i reconeguda a la ciutat. L'element de millora més destacable és que cal redimensionar els recursos humans per atendre totes les tasques que s'estan duent a terme per una ciutat que ha crescut i que supera els 95.000 habitants
- Manca de transparència en els processos de publicitat del cost econòmic real d'una plaça escolar. Ni el web municipal ni el web de cada centre educatiu no disposen de la informació completa i ajustada sobre els diversos imports que una família ha de cobrir durant un any escolar en cada centre, i aquesta desinformació vulnera el seu dret a una informació completa i transparent.
- Manca de cultura d'organització de les sessions informatives i les jornades de portes obertes adreçada a les famílies de forma col·laborativa entre centres escolars.

Pel que fa a la distribució de l'alumnat en els processos de matrícula a EI3 i a 1r d'ESO

- La ciutat disposa d'una Unitat de Detecció d'Alumnat amb NEE, d'acord amb la normativa, que actua durant tot el curs acadèmic
- Pel que fa a la detecció d'alumnat que accedeix al sistema educatiu a EI3, i la reserva de plaça per aconseguir una millor distribució, la Unitat de Detecció (formada per la inspecció educativa, l'EAP, els serveis socials i l'OME) inicia una identificació d'infants al mes de novembre per a l'alumnat NEE-A i NEE-B. Les fonts d'informació son bàsicament tres: famílies en situació de risc social detectades a serveis socials, infants amb germans ja detectats, i infants ja identificats amb NESE a l'escola bressol.
- La proposta de reserva de plaça d'EI3 que efectua la Unitat de Detecció respon a dues variables: la proximitat al domicili, i la tipologia de projecte educatiu del centre: es procura proporcionar un reserva de plaça en un centre proper a l'habitatge, i que el projecte educatiu respongui a les expectatives de la família.
- Existeix un marge de millora a l'hora de coordinar el treball de la Unitat de Detecció en aquesta funció, a partir d'algunes disfuncions assenyalades:
 - Es té constància que, ara com ara, no s'arriba a la totalitat dels infants en una situació vulnerable NEE-B.
 - A l'actualitat, la Unitat de Detecció no disposa de la capacitat suficient per fer un seguiment de l'alumnat amb reserva de plaça posterior a la matrícula, i avaluar com ha anat el procés d'acollida i escolarització.
 - Resulta complex identificar, amb els criteris actuals, alumnat susceptible de ser NEE-B però que queda invisibilitzat.
- L'experiència d'acollida i escolarització de l'alumnat amb reserva de plaça genera uns impactes diferenciats en funció de la tipologia de NESE:
 - No s'observen dificultats en la distribució d'alumnat amb NEE-A.
 - On sí apareixen reptes de millora és en la gestió de l'acollida i escolarització d'alumnat de reserva de plaça per NEE-B, a causa dels processos naturals de socialització i creació de vincles amb el conjunt de la comunitat educativa
- Existeix un marge de millora a l'hora de generar condicions favorables per una bona acollida i escolarització d'alumnat NEE-B amb reserva de plaça:
 - Cal diàleg previ amb la família abans de fer una reserva de plaça per esbrinar quines són les seves preferències.
 - Cal un sistema de transport urbà públic que afavoreixi el desplaçament en una ciutat en la qual la majoria dels centres concertats es troben a la perifèria del nucli urbà.
 - Cal més personal de l'OME per acompanyar millor les famílies en tot el procés de preinscripció i matrícula per la via de reserva de plaça.

- Cal una anàlisi de quines són les causes per les quals una família no accepta una reserva de plaça.
- La dinàmica de reserva de plaça a 1r ESO, atès que es troba enmig del procés d'escolarització obligatòria, requereix esforços inferiors al procés de reserva per EI3.
- Un cop tancada la matrícula, no s'observen grans variacions ni moviments al llarg del curs escolar. Quan un alumne matriculat per la via de reserva de plaça abandona el seu centre a meitat de curs, aquesta plaça es cobreix pels canals ordinaris establerts.

Pel que fa al comportament de la matrícula fora de termini / matrícula viva

- La Comissió de Garanties de la ciutat està composta i actua d'acord amb les funcions que li atribueix la normativa vigent
- El perfil de família nouvinguda no es correspon, sempre, amb el d'aquelles que tenen filles o fills amb NESE. Amb dades a 26 de maig 2023, el comportament de la matrícula viva durant el curs 2022-2023 ha respost al següent perfil: 70% ordinària, 25% NEE-B i 5% NEE-A.
- La Comissió de Garanties es reuneix un cop per setmana i procedeix a ordenar i prendre decisions sobre les propostes d'admissió sobrevingudes entre setembre i maig. La Comissió orienta la matrícula cap a aquells centres que, en un primer moment, no apareixen com una opció per les famílies nouvingudes. D'aquesta manera, s'intenta aplicar el criteri de distribució que assenyalava la normativa vigent
- Existeix un marge de millora a l'hora de gestionar la matrícula viva:
 - Per una adequada distribució de places, cal monitoritzar millor i analitzar les causes de les vacants de plaça enmig del curs
 - Cal establir un perfil sociodemogràfic de la població que marxa de la ciutat i que hi arriba en ple curs escolar
 - Cal analitzar les causes i protocol·litzar els processos per gestionar la no acceptació de la plaça atorgada per la Comissió de Garanties per part d'una família nouvinguda.

Pel que fa al volum de sobreoferta en els territoris del municipi (especial atenció a EI3 i davallada demogràfica).

- Cal entendre la sobreoferta de places com un fenomen resultant de la planificació que pot fomentar la segregació escolar. La normativa vigent contempla mesures per contenir aquesta sobreoferta.
- En el document de 25/4/23 ja s'apuntava el comportament de la ciutat respecte a la sobreoferta. Sant Cugat del Vallès té un comportament similar al del conjunt de Catalunya, lleugerament millor. No obstant això, i atesa la composició geogràfica del municipi en nuclis residencials segregats, resulta important evitar efectes fugida

mitjançant l'equilibri entre la demanda potencial (alumnat empadronat amb edat teòrica d'accés), la demanda real (sol·licituds) i les places en oferta per zona.

- Si observem les dades de sobreoferta a partir de la variable de titularitat, Sant Cugat del Vallès concentra majoritàriament la sobreoferta en els centres concertats religiosos.
- Per entendre millor aquest fenomen, cal tenir en compte el criteri d'oferta de places a EI3. Per a la preinscripció del curs 23-24, l'oferta inicial de places per a EI3 va ser per primera vegada de 20 alumnes/grup per als centres de titularitat pública. En canvi, els centres privats concertats van poder seguir escollint quin era el nombre de places amb què volien sortir en oferta inicial. Aquest diferencial ha tingut un impacte directe en els processos de tria escolar de les famílies, moltes de les quals acaben optant per realitzar una preinscripció en un centre concertat per disposar de més probabilitats d'èxit.
- Entre el moment de la preinscripció i el de la matrícula s'obren grups per donar resposta a les demandes i necessitats no ateses. Aquest tipus de solució implica a la pràctica la inclusió estructural de grups addicionals (col·loquialment denominats “bolets”) en els centres de titularitat pública.
- Existeix un marge de millora a l'hora de gestionar la sobreoferta:
 - Elaborar un estudi sobre la sobreoferta per zona educativa, i identificar les característiques singulars de cadascuna d'aquestes, per donar-hi una resposta diferenciada.
 - Estudiar com gestionar el comportament de l'oferta entre preinscripció i matrícula per anar eliminant progressivament els grups addicionals.
 - Establir una estratègia de ciutat sobre com fer front a la davallada demogràfica d'acord amb les projeccions de població de les properes dues dècades.

3.5. Els programes de participació comunitària a Sant Cugat

La diagnosi ha detectat els següents elements com a més destacats relatius a la participació comunitària existent a Sant Cugat:

- Sant Cugat del Vallès ha estat un municipi beneficiari de la política pública de Pla de Barris de la Generalitat de Catalunya durant la seva vigència. En l'actualitat, la ciutat no rep cap recurs associat a un programa general d'acció comunitària autonòmic o estatal.
- La ciutat ha participat de la política pública educativa dels Plans Educatius d'Entorn (PEE) des dels seus inicis al 2005. Es tracta d'un marc òptim de treball conjunt entre administració local i administració educativa, i ha permès una major vertebració comunitària de zones del municipi, com per exemple el barri de Sant Francesc-Monestir o de La Floresta – Les Planes, gràcies a l'actuació continuada d'una dinamitzadora comunitària.
- El desplegament del PEE de la ciutat ofereix diverses accions educatives: català per a joves, activitats de convivència, casal d'acollida, etc. Una de les més remarcables és la relativa als Tallers de Suport i Acompanyament Educatiu (TSAE). En el cas dels TSAE, el finançament es cobreix amb un 84% d'aportació municipal (41.500 €) i un 16% d'aportació de la Generalitat de Catalunya (8.000 €). La gestió administrativa de les contractacions es fa directament des dels centres escolars.
- Pel que fa a la política pública dels Plans de Millora de les Oportunitats Educatives (PMOE), Sant Cugat del Vallès no rep recursos, atès que no existeix cap centre d'alta o màxima complexitat en el municipi.
- Des d'un punt de vista comunitari, la ciutat encara té barris sense recursos o programes de dinamització comunitària, com ara Mira-sol, i barris nous pendents del desplegament d'aquestes iniciatives, com ara Volpelleres.
- Existeix un marge de millora pel que fa a la implementació de polítiques públiques comunitàries en l'àmbit de l'educació:
 - L'elaboració d'una avaluació del funcionament i l'impacte del PEE, amb la finalitat d'identificar necessitats i donar-hi resposta (mesura inclosa en aquest Pla).
 - Realitzar un diagnòstic dels recursos comunitaris associats amb educació per barris, i identificar necessitats i mancances.

3.5.1. Aproximació a programes de participació comunitària per edats

La diagnosi per franges d'edat ha detectat els següents elements:

PETITA INFÀNCIA

- Els programes educatius comunitaris adreçats a la petita infància 0-3 es van interrompre l'any 2020 a causa de la pandèmia, i des d'aleshores no s'han tornat a reprendre. Es realitzen activitats comunitàries per la petita infància, però de forma puntual i sense estar emmarcades en una política pública més àmplia.

INFÀNCIA

- El barri de Les Planes disposa d'un casal infantil. I el barri de la Floresta d'un servei d'intervenció socioeducativa, on la participació en aquest recurs és mixta: unes places són lliures i obertes, i altres via derivació dels serveis socials municipals.
- La ciutat disposa d'un altre servei d'intervenció socioeducativa per infants de 6 a 12 anys que està localitzat al centre del municipi. L'accés a aquest recurs depèn de la derivació de serveis socials. Per la franja d'adolescents compta amb un recurs "Taller jove" amb derivació directa de serveis socials.
- Existeix una convocatòria d'ajuts individuals per activitats d'estiu. A banda, les famílies amb menys recursos econòmics que necessiten una bonificació per garantir la participació dels seus fills i filles reben l'ajut directament a través dels serveis socials municipals.

JOVENTUT

- La ciutat disposa de dos Espais Joves: a La Floresta i a Les Planes. La participació en aquests recursos és lliure i oberta, sense necessitat de cap derivació dels serveis socials municipals.
- La ciutat disposa de casals de joves, amb una assistència irregular. Un dels casals que ha incrementat l'assistència i l'activitat ha estat el Casal de Torreblanca, arran de dues modificacions que les dinamitzadores hi han introduït: l'eliminació a una referència directa a ser casal de joves, i la flexibilització de l'oferta, molt més oberta a les persones joves perquè hi vagin i realitzin les activitats que estiguin més d'acord amb els seus interessos.
- En l'espai en el qual es troba el Casal de Torreblanca, la ciutat hi té ubicada també una Oficina Jove, que ofereix sis línies d'assessoria: acadèmica, laboral, addiccions, internacional, planificació familiar i orientació. Aquesta Oficina proporciona un seguiment individualitzat de les persones joves que ho sol·liciten.
- En l'àmbit de l'oferta d'activitats comunitàries a la franja jove, cal destacar el Campus Creatiu, que l'any 2024 va arribar a la tercera edició. Hi assisteixen tant joves derivats

dels serveis socials com qualsevol altre tipus de jove interessat, i es realitza en la segona meitat del mes de juliol.

- La ciutat disposa d'un programa artístic d'èxit: el Taller Triangle. Per al finançament d'una part de les quotes, les famílies poden sol·licitar la tarifació social.
- Existeix un marge de millora en l'impuls de programes d'educació comunitària adreçats a les diferents edats:
 - Reprendre un programa educatiu comunitari adreçat a la petita infància, que proveeixi recursos i activitats per aquests infants i les seves famílies.
 - Ampliar el nombre de serveis d'intervenció socioeducativa, i ubicar-los de forma descentralitzada per facilitar proximitat i evitar desplaçaments.
 - Elaborar un mapa de necessitats d'atenció a la infància, i dissenyar els recursos necessaris per fer-hi front.

3.5.2. Dimensió comunitària a centres d'educació formal i no formal

La diagnosi per àmbits ha detectat els següents elements:

DIMENSIÓ COMUNITÀRIA VINCULADA ALS CENTRES ESCOLARS

- Les activitats extraescolars, depèn de com es dissenyin i implementin, poden esdevenir un recurs útil per al foment de l'educació comunitària. En l'actualitat, aquestes activitats es gestionen directament des de les AFA dels centres escolars públics, i l'administració local té poc marge d'incidència i de finançament. L'únic finançament municipal per aquest tipus d'activitats prové d'una convocatòria per activitats d'estiu.
- S'ha perdut un recurs adreçat a les estudiants d'ESO per a l'estiu: un programa de reforç escolar i de lleure per aquell alumnat de secundària obligatòria que suspenia alguna o algunes assignatures. Aquest recurs s'ha reorientat cap als recursos ordinaris adreçats a joves del conjunt de la ciutat.
- El Pla de Dinamització Educativa (PDE) és una plataforma per afavorir la proximitat entre centres escolars i recursos culturals, esportius i associatius de la ciutat, amb finalitats curriculars. Són activitats que tenen lloc durant el temps lectiu, i serveixen per enriquir els projectes educatius i curriculars d'escoles i instituts. En els darrers temps s'observa un augment de demanda d'activitats o recursos de joventut, i s'estableix una relació entre aquest augment i la major presència dels recursos municipals en els centres. En general els centres educatius concertats i/o privats tenen poc coneixement dels recursos del municipi.
- L'oferta esportiva extraescolar està coordinada per les AFA dels centres escolars, i es contempla la participació d'infants de famílies en situació vulnerable de forma gratuïta, si aquests infants compten amb un informe dels serveis socials municipals. Mitjançant l'Oficina Municipal d'Esports per a Tothom (OMET), s'ha treballat històricament per fomentar una orientació de la pràctica esportiva extraescolar com d'aprenentatge i

equitativa, i no competitiva i exclouent, mitjançant diverses accions: l'acord de ciutat fins fa poc amb els clubs esportius de la ciutat per no federar infants fins als 12 anys, l'impuls de la tarificació social per al pagament de quotes al llarg del curs, o una reducció del 20% de la quota de les activitats esportives d'estiu per famílies monoparentals o nombroses.

EDUCACIÓ EN EL LLEURE

- La ciutat compta amb 7 entitats d'educació en el lleure: 3 agrupaments escoltes, 3 esplais i 1 entitat excursionista, tots gestionats per persones joves i des del voluntariat. Els agrupaments escoltes estan acollits en instal·lacions municipals – algunes en condicions precàries – i els esplais en locals de les organitzacions de segon nivell de referència.
- Els agrupaments escoltes disposen d'una llarga llista d'espera, cosa que configura una elevada demanda no atesa d'activitats d'educació en el lleure, i genera dificultats per arribar a totes les famílies que ho vulguin.
- Des de l'arrencada del Pla educatiu d'entorn de la ciutat, les entitats d'educació en el lleure efectuen una reserva de places per infants i/o joves de famílies acompanyades pels serveis socials, o bé que presenten algun trastorn de salut mental. Aquestes places reservades són cobertes econòmicament per part del pressupost municipal, tant la quota d'afiliació a l'entitat com el cost de les activitats de lleure. Alhora, les entitats d'escoltisme de segon nivell presents a la ciutat (Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, i Escoltes Catalans) també aporten recursos econòmics per cobrir despeses d'activitat de les famílies en situació econòmica vulnerable si aquestes presenten un certificat municipal que prova que són ateses pels serveis socials.
- No existeix una línia de finançament ordinària per entitats d'educació en el lleure (en el marc del concepte d'entitats juvenils). Els ajuts municipals es demanen de forma puntual per cobrir despeses associades a esdeveniments extraordinaris: la celebració d'un aniversari assenyalat d'una entitat, o la celebració d'una gran trobada.
- Existeix un marge de millora en l'impuls de programes d'educació comunitària adreçats a les diferents edats:
 - Establir una convocatòria de finançament per activitats extraescolars de naturalesa comunitària adreçades a centres amb famílies de renda baixa.
 - Les fitxes informatives del Pla de Dinamització Educativa han d'incloure, a més a més d'informació sobre l'oferta curricular dels recursos culturals, esportius i associatius de la ciutat, informació sobre els recursos municipals de joventut.
 - L'oferta de l'educació fora escola es comunica de forma sectorial des de cada àmbit (educació, joventut, cultura, etc.) però no de forma transversal i conjunta com a municipi, ni de forma estratègica per a arribar a tots els centres educatius.
 - Revisar els criteris de bonificació de l'activitat esportiva d'estiu, i estudiar la possibilitat d'introduir un criteri de renda en comptes de composició del nucli familiar. Aprofundir en el treball de tarificació social.
 - Millorar els locals de les entitats d'educació en el lleure que treballen des del voluntariat jove.

- Plantejar estratègies de ciutat per donar resposta a l'elevada demanda no atesa en el lleure.
- Intensificar la dinamització del Consells de participació ja existents a la ciutat, que compten amb la participació d'infants o de joves.

3.5.3. Gestió de la informació i la comunicació

La diagnosi ha destacat el següent:

- Existeix un desconeixement per part de les escoles dels recursos i programes d'educació comunitària adreçats a infants i joves del municipi. La informació del municipi a l'escola arriba a través de les reunions de les Comissions Socials, però un cop dins de l'escola no es difon.
- L'administració local ha publicat una guia de tots els serveis i recursos municipals associats als serveis socials municipals.
- L'Ajuntament no disposa d'una informació completa i actualitzada de totes les activitats i programes d'educació comunitària que es fan a la ciutat.
- El catàleg d'activitats de l'Ajuntament incorpora les entitats que presten activitats o serveis de l'àmbit de l'educació comunitària d'acord amb uns criteris, entre els quals destaca la necessitat de registre com entitat sense ànim de lucre a la Generalitat i a l'ajuntament. Cal destacar que algunes empreses disposen d'una entitat sense ànim de lucre associada, i operen a través d'ella quan el filtre municipal ho estableix a la normativa.
- Manca una informació vàlida i fiable sobre el nombre real d'infants i joves que participen en activitats d'educació fora escola i comunitària a la ciutat, la qual cosa dificulta conèixer el volum d'activitat i els contextos de major desigualtat o segregació.
- No existeix una Taula de Coordinació Interdepartamental al si de l'Ajuntament que s'ocupi de coordinar totes les polítiques d'equitat que tenen a veure amb una dimensió d'educació comunitària, i que vetlli per la incorporació de clàusules socials en qualsevol licitació que surti a concurs per a qualsevol prestació d'un servei.
- Existeix un marge de millora dels processos de difusió i de treball en xarxa en l'àmbit del'educació comunitària:
 - Crear una estratègia integrada de comunicació de l'oferta d'educació fora escola i de lleure del municipi (educació, joventut, entitats...)
 - Facilitar el traspàs d'informació de les Comissions Socials dels centres escolars al conjunt de tots els membres de la comunitat educativa.
 - Redissenyar la informació sobre els recursos d'educació comunitària al website de l'Ajuntament.
 - Elaborar un mapa de tota l'oferta pública i d'iniciativa social d'educació comunitària de la ciutat.

- Identificar les entitats sense ànim de lucre que no operen com a tals.
- Elaborar un diagnòstic sobre el nombre d'infants i joves que participen en activitats d'educació comunitària.
- Vetllar per un mecanisme d'incorporació de clàusules socials en les licitacions per contractes de prestació de serveis de totes les àrees d'acció de l'ajuntament.
- Treballar en la política de preus, els criteris de tarifació social, bonificació etc. per garantir l'equitat en l'accés a l'oferta d'educació fora escola del municipi.
- Elaborar uns criteris compartits per impulsar una política municipal equitativa en l'educació fora escola.

4. Mesures del Pla per a una educació equitativa

Les mesures del Pla d'acció s'han estructurat en tres grans blocs en funció de la seva naturalesa. Els dos primers blocs fan referència a aspectes vinculats a la vessant escolar i l'últim bloc fa referència a la vessant comunitària i del fora-escola.

Primer bloc. Mesures relatives a la planificació de l'escolarització equilibrada

Segon bloc. Mesures relatives a la dinamització de l'escolarització equilibrada

Tercer bloc. Mesures relatives a la participació en l'educació comunitària

Cada mesura està explicada en una fitxa que inclou:

- Concrecions de la mesura (aspectes importants a tenir en compte per al seu desplegament).
- Enllaç amb altres projectes (punts de contacte amb altres projectes impulsats per l'Ajuntament de Sant Cugat, la Generalitat de Catalunya o altres agents). L'enllaç amb altres projectes és clau per establir vincles amb
- Àmbits implicats en el desenvolupament de la mesura (àmbits municipals, de la Generalitat de Catalunya i/o altres agents).
- Calendari d'execució (concreció del calendari en què es desenvoluparà cada mesura).

4.1. Mesures relatives a la planificació de l'escolarització equilibrada

Mesura 1. Establir un sistema eficaç de detecció i d'informació a les famílies de l'alumnat NESE en el marc del desplegament de la Unitat de Detecció d'Alumnat amb Necessitats Educatives UDANEE

Concrecions

- L'UDANEE ha de ser l'organisme coordinador que vetlli pel bon funcionament de les accions encaminades a aquesta mesura.
- Detecció primerenca dels casos NEE-B abans d'entrar a EI3, a 1 d'ESO i d'alumnat potencial de NOE (tancament etapa obligatòria).
- Per a la detecció primerenca abans d'EI3, és important realitzar un treball a les escoles bressol públiques i privades.
- Focalitzar l'atenció en les famílies que ja disposen d'un seguiment dels serveis socials.
- Actualitzar la informació i la coordinació entre els serveis socials i la treballadora social de l'EAP.
- Incorporar mecanismes de revisió anual sobre el manteniment de la categoria de NEE-B.
- Agilitzar els protocols de detecció, amb especial atenció al període previ a la preinscripció escolar i durant el procediment de gestió de la matrícula viva.
- Desenvolupar processos que afavoreixin una major implicació dels centres educatius i les famílies, per garantir que la informació flueixi, i arribi a qui la gestiona i, finalment, a les persones implicades.
- Incrementar els recursos humans per dur a terme les accions relacionades amb aquesta mesura.
- Prioritzar el desplegament amb màxima celeritat, i garantir que aquesta unitat està a ple rendiment per als processos de preinscripció del curs 25-26 (gener 2025).

Enllaç amb altres projectes

- Nova figura del SOAC (Tècnica d'acompanyament educatiu)

Àmbits implicats

- UDANEE: Inspecció + Direcció EAP + Treballadora social EAP + OME + Serveis socials municipals
- Centres educatius
- Famílies

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 2. Elaborar un pla específic per a la retenció d'alumnat als barris de La Floresta, Les Planes i Valldoreix

Concrecions:

- Actualment aquests tres barris pertanyen a la mateixa zona educativa (Zona 5).
- Impulsar una jornada de portes obertes conjunta per afavorir la promoció dels centres menys sol·licitats. Aquesta jornada podria tenir un caire festiu.
- En el marc de la nova concessió de transport urbà, es treballarà per enfortir la xarxa de bus per facilitar el transport diari entre els barris i els centres.
- Proposar l'ampliació dels horaris d'acollida dels centres, tant al matí com a la tarda, per facilitar la conciliació de les famílies.
- És imprescindible implicar a l'EMD de Valldoreix i als Consells de Barri de La Floresta i de Les Planes.

Enllaç amb altres projectes

- Balanç del funcionament de la zonificació escolar (Juny – Novembre 2024)

Àmbits implicats

- Departament d'Educació: Inspecció
- Ajuntament de Sant Cugat: Servei d'Educació
- EMD de Valldoreix i Consells de barri de La Floresta i Les Planes.
- Centres educatius: Escola La Floresta, Escola Ferran i Clua i Col·legi El Pinar.

Calendari d'execució

- A partir de la preinscripció per al curs 26-27

Mesura 3. Revertir la pèrdua d'un 10% aproximat de l'alumnat de la xarxa pública en la transició a l'ESO

Orientacions:

- Implicar els centres públics de secundària en explicar els seus projectes a l'alumnat de 6è de primària.
- Fomentar les visites de l'alumnat de 6è de primària i les seves famílies per a conèixer els centres públics de secundària.

Enllaç amb altres projectes

- Balanç del funcionament de les adscripcions (Juny – Novembre 2024)
- Seminari de coordinació primària - secundària

Àmbits implicats

- Departament d'Educació: Inspecció i EAP
- Ajuntament de Sant Cugat: Servei d'Educació
- Centres educatius

Calendari d'execució

- A partir de la preinscripció per al curs 25-26

Mesura 4. Incrementar i estructurar el personal adscrit a l'OME

Concrecions:

- L'article 20.2 del Decret 11/2021 estableix les funcions bàsiques de les OME.
- Cal tenir en compte que l'OME de Sant Cugat atén, anualment, unes 300 persones pel que fa a la informació i acompanyament dels processos ordinaris d'admissió i més de 570 persones pel que fa a la gestió de les sol·licituds de fora de termini i matrícula viva.
- Actualment hi ha adscrites una tècnica amb una dedicació del 100% de la seva jornada laboral, una tècnica al 50% i una administrativa al 75%.
- L'OME actualment rep subvencions de la Diputació de Barcelona (aprox. 10.500 €) i de la Generalitat de Catalunya (20.000 €). L'OME gestiona un pressupost de 10.000 € per afrontar despeses vinculades a la Campanya d'informació i comunicació de la preinscripció escolar.
- Dimensionar l'OME per atendre les demandes derivades de l'increment de població del municipi (98.650 habitants – Any 2024). Caldria estructurar el personal adscrit a l'OME.
- Incorporar la nova figura del SOAC (Tècnica d'acompanyament educatiu).

Enllaç amb altres projectes

- Pla Educatiu d'Entorn

Àmbits implicats

- Ajuntament de Sant Cugat

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 5. Aconseguir l'obertura d'un CEEPSIR

Concrecions:

- Sol·licitar les dades dels alumnes NEE-A de la ciutat que estan escolaritzats en centres d'educació especial (públics i concertats) fora de Sant Cugat.
- Completar l'estudi de la necessitat de tenir una escola d'educació especial a la ciutat.
- Dissenyar el Centre de Recursos (CEEPSIR) que ha de donar suport a les escoles.
- Tornar a fer la demanda de l'escola i el CEEPSIR al Departament d'Educació en els termes que fa la Sindicatura de Greuges en el seu darrer informe (Gener 2025).
- Ofertar el terreny reservat a tal fi (al costat de l'Escola Turó de Can Mates).

Enllaç amb altres projectes

- Institucions que ja treballen en aquest àmbit.

Àmbits implicats

- Ajuntament de Sant Cugat: Regidoria d'Educació i Comissionat per a persones amb discapacitat
- Departament d'Educació: Inspecció i EAP
- Institucions de l'àmbit
- Famílies

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 6. Establir marcs de col·laboració amb l'administració educativa per incrementar els recursos dedicats a les escoles de Sant Cugat

Concrecions:

- Analitzar les desigualtats socio-econòmiques i educatives de Sant Cugat, atenent a les seves singularitats, i identificar els recursos que hi poden donar resposta.
- Donar recolzament a la redefinició de projectes educatius de centre per fer-los més atractius.

Enllaç amb altres projectes

- Projecte Magnet amb l'Escola Joan Maragall
- Unitat d'Escolarització Compartida (actualment fora de la ciutat)

Àmbits implicats

- Departament d'Educació
- Ajuntament de Sant Cugat: Servei d'Educació
- Centres educatius

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 7. Elaborar un estudi de la sobreoferta de places escolars per zona educativa

Concrecions:

- Identificar les característiques de cada zona educativa per donar una resposta diferenciada que estigui d'acord amb l'article 58 del Decret 11/2021.
- Aquest estudi haurà d'incloure també propostes de millora sobre com gestionar el comportament de l'oferta entre preinscripció i matrícula per anar eliminant progressivament els grups addicionals.
- Plantejar l'estudi d'una projecció demogràfica de la ciutat, per ajustar millor l'oferta de places per zones, de les properes dues dècades.
- Gestionar, conjuntament amb el Departament d'Educació, la reducció de ràtios en el seu conjunt, per evitar la creació de desequilibris entre la xarxa pública i la privada concertada. Una reducció de ràtios ha d'impactar de forma equilibrada en el conjunt de l'oferta.

Enllaç amb altres projectes

- Planificació escolar que es duu a terme en el marc de la Comissió de participació i la Taula Local de Planificació Educativa.
- Instrucció 4/2022 per a la cessió de dades als ens locals en l'exercici de les competències en matèria de planificació i prevenció de la segregació escolar.

Àmbits implicats

- Departament d'Educació
- Ajuntament de Sant Cugat

Calendari d'execució

- Any 2026

4.2. Mesures relatives a les dinàmiques de l'escolarització equilibrada

Mesura 8. Concloure el procés de millora del Protocol d'Absentisme i AEP

Concrecions:

- És necessari crear una Comissió activa que vetlli pel desenvolupament del Protocol, en la qual quedin ben definits els rols de cadascun dels agents que hi participen.
- Cal obrir el debat sobre si s'ha d'incorporar a la Policia Local.
- L'eficàcia incrementarà tan bon punt els protocols existents i renovats es comparteixin amb els centres i es consensuin amb aquests.
- Aquesta millora passa també pel vincle amb la problemàtica d'abandonament escolar prematur (AEP).
- El protocol ha d'estructurar les accions segons si són per atendre casos dins l'etapa obligatòria o per a l'etapa post-obligatòria (batxillerat i cicles formatius).
- Cal incorporar les situacions de salut mental com situacions d'alerta davant del risc d'absentisme o d'AEP.
- El seguiment és trimestral, amb una especial atenció al primer trimestre.
- Incorporar accions que estableixin la prevenció.
- Donar a conèixer el programa Bitàcola com a recurs prioritari del municipi per treballar accions relacionades amb aquesta mesura.
- Es constata la problemàtica de la manca de recursos a la ciutat per atendre algunes situacions (UEC, Mapa, Unitat d'acompanyament per a l'orientació, etc.).

Enllaç amb altres projectes

- Programa Bitàcola
- Comissions socials dels centres

Àmbits implicats

- Comissió d'Absentisme: Inspecció + Servei d'Educació + Serveis socials municipals + Treballadora social EAP + Educadora social AEP del Departament d'Educació
- Centres educatius

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 9. Establir compromisos amb els centres a l'hora de garantir l'equitat de l'alumnat amb NEE-B

Concrecions:

- Correspon als centres educatius garantir a tot el seu alumnat una bona acollida i l'adopció de mesures adequades per evitar la mobilitat de l'alumnat entre centres motivada per dèficits en el seu rendiment escolar, per les seves necessitats específiques de suport educatiu o per raons de caràcter econòmic.
- Establir canals eficaços de comunicació i d'informació sobre els recursos existents per fer front a les despeses d'escolaritat (motxilles econòmiques, ajuts i beques que convoca l'Ajuntament i el Consell comarcal, Vals escolars, altres ajudes, etc.), garantint en especial que els centres disposin d'informació clara i concisa sobre aquests recursos (com són, com se sol·liciten, etc.).
- És important garantir que els centres disposin dels recursos reals per atendre el cost anual de despeses de l'alumnat amb reserva (tant públics com concertats).
- És vital la coordinació entre el Departament d'Educació, l'Ajuntament i els centres educatius.

Enllaç amb altres projectes

- Nova figura del SOAC (Tècnica acompanyament educatiu)
- Document resum "Ajuts econòmics escolars Sant Cugat 24-25"

Àmbits implicats

- Departament d'Educació: Inspecció i Treballadora social EAP.
- Ajuntament de Sant Cugat: Servei d'Educació i Serveis socials municipals
- Centres educatius

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 10. Redefinir el sistema de transport públic urbà en clau escolar

Concrecions:

- Activar una negociació entre l'Ajuntament i l'AMB per estudiar la possibilitat de redefinir el sistema de transport públic urbà en clau escolar i el poder posar en funcionament la mesura.
- Tenir en compte que la majoria dels centres concertats es troben a la perifèria del nucli urbà.

Enllaç amb altres projectes

- Projecte de redefinició de la xarxa de transport públic urbà entre l'Ajuntament i l'AMB

Àmbits implicats

- Àrea Metropolitana de Barcelona
- Ajuntament: Servei de Mobilitat i Servei d'Educació

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 11. Dissenyar una jornada on informar dels processos de preinscripció i de l'oferta educativa a la ciutat

Concrecions:

- Facilitar que els centres educatius puguin tenir un espai dins la jornada per presentar-se, d'acord amb els principis de lleialtat en relació al conjunt d'aquests centres, garantia de veracitat i equanimitat.
- Promoure xerrades informatives entre famílies i centres educatius per zones educatives, de forma conjunta per a les etapes d'educació infantil, primària i ESO.
- És important respectar la singularitat de cada centre educatiu en els processos d'informació pública.
- Es podria establir un sistema de presentacions rotatòries dels diferents centres.
- Impulsar de nou la gravació i l'edició de vídeos de presentació dels centres i promoure la seva difusió.
- L'OME pot enregistrar els diferents actes públics d'informació, i penjar-los en un espai específic del web de l'Ajuntament, lligat a la Guia de Centres Educatius.
- Caldria emmarcar aquesta mesura en la re-definició de la Campanya de comunicació de la preinscripció per als propers cursos, atès que la campanya actual ja s'ha utilitzat en diverses edicions.

Enllaç amb altres projectes

- Campanya de comunicació de la preinscripció 25-26 (i posteriors)
- Guia de Centre Educatius de Sant Cugat

Àmbits implicats

- OME
- Centres educatius

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 12. Publicar el cost real d'una plaça escolar

Concrecions:

- Atendre el requeriment de transparència informativa que estableix l'article 6.1. del Decret 11/2021.
- Aquesta informació ha de ser un dels components bàsics en els processos d'informació pública previs a la preinscripció (jornades de portes obertes, jornada de ciutat).
- Atesa la dificultat de precisar el cost exacte dels diversos serveis i activitats, optar per un model d'informació a partir d'interval·ls orientatius, que s'actualitzen cada mes de setembre.
- La inspecció educativa ha de vetllar perquè aquesta informació sigui pública i accessible.
- Aquesta informació ha d'estar ubicada al web dels centres educatius, i l'Ajuntament pot fer-ne un recull per publicar-ho conjuntament al seu web.

Enllaç amb altres projectes

- Campanya de preinscripció escolar
- Feina realitzada per la Comissió Escolarització Equilibrada (any 2022) –Document de referència-.

Àmbits implicats

- OME
- Centres educatius

Calendari d'execució

- A partir del curs 25 - 26

Mesura 13. Millorar el protocol d'informació i gestió de dades sobre segregació escolar

Concrecions:

- Prestar especial atenció als traspassos d'informació entre les àrees de serveis socials i d'educació.
- Establir un procediment d'informació pública que posi el focus en la reducció de la segregació. Cal pensar detingudament els continguts i els formats informatius que es volen posar en marxa per als centres educatius, per una banda, i per a la ciutadania en general, per l'altra banda.
- Enfortir el treball transversal entre àrees de l'administració local, perquè això afavorirà el traspàs d'informació de manera natural.
- Reforçar la coresponsabilitat entre el Departament d'Educació i l'Ajuntament a l'hora de gestionar les dades.
- Cal tenir en compte que es tracta d'un tema d'alta sensibilitat que cal que sigui abordat amb molta cura.

Enllaç amb altres projectes

- Pacte contra la segregació escolar de Catalunya.
- Instrucció 4/2022 per a la cessió de dades als ens locals en l'exercici de les competències en matèria de planificació i prevenció de la segregació escolar.
- Diagnòstic de Fil a l'agulla sobre l'estat de la coeducació a Sant Cugat.

Àmbits implicats

- Departament d'Educació: Inspecció i EAP
- Ajuntament de Sant Cugat: Servei d'educació i Serveis socials municipals.
- Centres educatius.

Calendari d'execució

- Any 2026

Mesura 14. Impulsar un sistema de millora de la gestió de la matrícula viva

Concrecions:

- Monitoritzar millor i analitzar les causes de les vacants de plaça al llarg del curs.
- Establir un perfil sociodemogràfic de la població que marxa de la ciutat i de la població que arriba en ple curs escolar, i analitzar les causes i protocol·litzar els processos per gestionar la no acceptació de la plaça atorgada per les Comissions de Garanties d'Admissió.
- Disposar d'un estudi detallat dels motius subjacents als casos de matrícula viva i de matrícula fora de termini.
- És important la màxima transparència a l'hora d'informar sobre la concessió o la denegació d'una plaça escolar.
- Fer difusió dels criteris amb els quals treballen les Comissions de Garanties d'Admissió.
- Encarregar el disseny i la posada en funcionament d'una eina informàtica que permeti la gestió de les dades que estan a disposició de les Comissions de Garanties d'Admissió (CGA).

Enllaç amb altres projectes

- Nova figura del SOAC (Tècnica d'acompanyament educatiu)
- Document sobre "Organització i funcionament de les CGA de Sant Cugat"

Àmbits implicats

- Departament d'Educació: Inspecció i EAP
- Ajuntament: Servei d'educació
- Centres educatius.

Calendari d'execució

- A partir de setembre 2025 en endavant

4.3. Mesures relatives a la participació en l'educació comunitària

Mesura 15. Elaborar un mapa de necessitats d'atenció a la infància

Concrecions:

- Ampliar el nombre de Serveis d'intervenció socio-educativa i ubicar-los de forma descentralitzada (actualment dos Centres oberts) per facilitar la proximitat i evitar desplaçaments.
- Reprendre el programa educatiu comunitari adreçat a la petita infància que proveeixi de recursos i activitats per als infants més petits i les seves famílies.
- Estudiar l'ampliació de noves places 0-3.

Enllaç amb altres projectes

- Pla Local d'Infància i Adolescència.
- Ciutat Amiga de la Infància (UNICEF)
- Formació en criança i educació respectuosa per a famílies amb infants d'entre 0 i 6 anys usuàries de Serveis Socials.
- Servei de suport a les famílies amb infants de 0-3 anys en situació de risc (Serveis d'Intervenció Socioeducativa).

Àmbits implicats

- Ajuntament de Sant Cugat: Servei d'Educació i Serveis socials municipals

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 16. Elaborar un pla municipal compartit amb les entitats que promoguin valors educatius

Concrecions:

- Mapejar l'oferta d'activitats educatives existents al municipi.
- Establir criteris de qualitat, consensuats amb els agents socioeducatius del territori, per a les activitats educatives municipals.
- Elaborar un catàleg municipal d'activitats educatives tot donant a conèixer a la ciutadania l'oferta existent al municipi.
- Treballar per l'accessibilitat d'infants i joves a les activitats que promouen les entitats. Continuar amb la convocatòria d'ajuts per a les activitats d'estiu i estudiar la seva ampliació a les activitats extraescolars.
- Donar valor i ampliar l'oferta municipal existent d'activitats adreçades a joves de 9 a 17 anys (centre i als barris).
- Ampliar a altres moments de l'any campanyes específiques així com es fa a l'estiu i durant les vacances escolars.
- Treballar conjuntament amb els centres (centres com a "prescriptors" de les activitats educatives que es realitzen fora de l'escola).

Enllaç amb altres projectes

- Programa Currículum de ciutat
- Passaport Edunauta.
- Pla Local d'Infància i Adolescència i Pla Local de Joventut

Àmbits implicats

- Ajuntament: Servei d'Educació, Joventut i Serveis socials municipals
- Centres educatius
- Entitats educatives i socials de la ciutat

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

Mesura 17. Estudar reconvertir el Consell escolar municipal en Consell educatiu

Concrecions:

- Redefinir el Consell Escolar Municipal, i convertir-lo en un Consell Educatiu, que incorpori entitats d'educació en el lleure, entitats de cultura popular, artístiques i esportives.
- Dissenyar i dur a terme algunes jornades en el marc del Consell Escolar Municipal.
- Impulsar, amb caràcter obert, les jornades del CEM, tot permetent que entitats i associacions que no pertanyen al CEM hi puguin participar.

Enllaç amb altres projectes

- Consell Escolar municipal

Àmbits implicats

- Ajuntament: Servei d'Educació i Comissió Permanent del Consell Escolar Municipal
- Centres educatius
- Entitats de la ciutat

Calendari d'execució

- Any 2026 en endavant

Mesura 18. Avaluar el funcionament i l'impacte del Pla Educatiu d'Entorn de la ciutat

Concrecions:

- Prioritzar la identificació de necessitats.
- Disposar de més recursos econòmics per donar resposta a les necessitats detectades.
- Aquesta avaluació s'hauria de fer de manera conjunta amb els centres educatius, amb una especial implicació dels serveis socials municipals.
- Reivindicar la singularitat de la ciutat respecte a altres municipis de l'entorn en els quals el desplegament del PEE respon a altres lògiques.
- El resultat de l'avaluació hauria de concloure amb una revisió i actualització dels objectius del PEE.

Enllaç amb altres projectes

- Presentació de les actuacions que donen resposta als objectius del PEE - 2024

Àmbits implicats

- Departament d'Educació: Inspecció i ELIC
- Ajuntament: Servei d'Educació
- Centres educatius.
- Entitats educatives i socials de la ciutat

Calendari d'execució

- Any 2026

Mesura 19. Reformular la relació i suport amb les entitats d'educació en el lleure

Concrecions:

- Acompanyament a les entitats d'educació en el lleure.
- Millorar la inclusió i el seguiment dels infants i joves en situació de vulnerabilitat a les entitats.
- El Pla Local de Joventut tindrà una línia prioritària de treball amb les entitats d'educació en el lleure.
- Diagnosi real de les necessitats de les entitats d'educació en el lleure. Actualment no tots els infants i joves tenen plaça.
- Donar a conèixer a la ciutadania els espais i caus de la ciutat (actualment sis entitats).

Enllaç amb altres projectes

- Pla local de Joventut (aprovació prevista 2025)

Àmbits implicats

- Ajuntament de Sant Cugat: Servei de Joventut i Serveis Socials municipals

Calendari d'execució

- Any 2026 en endavant (tenint en compte la redacció del Pla Local de Joventut).

Mesura 20. Reforçar la línia de participació en els consells adreçats a infants i joves

Concrecions:

- Col·laborar en la dinamització dels dos consells de participació.
- Aconseguir més impacte fora de l'àmbit escolar.

Enllaç amb altres projectes

- Consell d'infants i Consell de joves 12-17
- Pla Local d'Infància i Adolescència
- Pla Local de Joventut

Àmbits implicats

- Ajuntament de Sant Cugat: Serveis de Joventut, Infància, Educació i Participació.
- Centres educatius

Calendari d'execució

- Any 2025 en endavant

4.4. Quadre resum de les mesures i calendari d'execució

			Calendari d'execució			
Mesures del Pla			Any 2025	Any 2026	Any 2027	Any 2028
Relatives a la planificació de l'escolarització equilibrada	1	Establir un sistema eficaç de detecció i d'informació a les famílies de l'alumnat NESE en el marc del desplegament de la UDANEE				
	2	Elaborar un pla específic per a la retenció d'alumnat als barris de La Floresta, Les Planes i Valldoreix				
	3	Revertir la pèrdua d'un 10% aproximat d'alumnat de la xarxa pública en la transició a l'ESO				
	4	Incrementar i estructurar el personal adscrit a l'OME				
	5	Aconseguir l'obertura d'un CEEPSIR				
	6	Establir marcs de col·laboració amb l'administració educativa per incrementar els recursos dedicats a les escoles de Sant Cugat				
	7	Elaborar un estudi de la sobre oferta de places escolars per zona educativa				
Relatives a les dinàmiques de l'escolarització equilibrada	8	Concloure el procés de millora del Protocol d'Absentisme i AEP				
	9	Establir compromisos amb els centres a l'hora de garantir l'equitat de l'alumnat amb NEE-B				
	10	Redefinir el sistema de transport públic urbà en clau escolar				
	11	Dissenyar una jornada on informar dels processos de preinscripció i de l'oferta educativa de la ciutat				
	12	Publicar el cost real d'una plaça escolar				
	13	Millorar el protocol d'informació i gestió de dades sobre segregació escolar				
	14	Impulsar un sistema de millora de la gestió de la matrícula viva				
Relatives a la participació en l'educació comunitària	15	Elaborar un mapa de necessitats d'atenció a la infància				
	16	Elaborar un pla municipal compartit amb les entitats que promoguin valors educatius				
	17	Estudiar reconvertir el Consell Escolar Municipal en Consell Educatiu				
	18	Avaluar el funcionament i l'impacte del Pla Educatiu d'Entorn de la ciutat				
	19	Reformular la relació i el suport amb les entitats d'educació en el lleure				
	20	Reforçar la línia de participació en els consells adreçats a infants i joves				

5. Annexos

ACRÒNIMS

AFA	Associació de famílies d'alumnes
AIS	Aula integral de suport
CEEPSIR	Centre d'educació especial proveïdor de serveis i recursos
CEM	Consell Escolar Municipal
CGA	Comissió de Garanties d'Admissió
CREDA	Centre de recursos educatius per a deficients auditius
CREDV	Centre de recursos educatius per a la discapacitat visual
EI	Educació infantil
ESO	Educació secundària obligatòria
NESE	Necessitats específiques de suport educatiu
NEE	Necessitats educatives especials
NOE	Noves oportunitats educatives
OME	Oficina municipal d'escolarització
OMET	Oficina municipal d'esports per a tothom
PEE	Pla educatiu d'entorn
PISA	Programme for International student assesment
PMOE	Pla de millora de les oportunitats educatives
PNO	Programa de noves oportunitats
PRI	Educació primària
SIAL	Suport intensiu a l'audició i llenguatge
SIEI	Suport intensiu a l'escola inclusiva
TSAE	Tallers de suport i acompanyament educatiu
UDANEE	Unitat de detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques
UEC	Unitat d'escolarització compartida

